

Kapellekes in Meensel-Kiezegem : *St-Elooi, kerk Meensel*

In 'Kerk en Leven' – of het *parochieblad* in de voksmond – van 25 november 2020 prijkte onze St-Elooi .... Diaken Luc Claeys gaf over deze heilige nog de nodige toelichting.

Sint-Elooi, feestdag op 1 december

Op dinsdag 1 december viert de kerkgemeenschap in ons bisdom de gedachtenis van de heilige Sint-Eligius, ook wel **Sint-Elooi** genoemd. Eligius, omstreeks 590 geboren in de omgeving van Limoges, zou eerst goudsmid zijn geweest en ook lid van de Raad der Frankische koningen, Clotarius II en Dagobert. Hij stichtte in 632 de abdij van Solignac. Hij werd later priester gewijd en werd in 641 bisschop van Noyon-Doornik (641-660). Hij was vooral werkzaam in de Scheldepalen en Leiestreek, was de stichter van

de Sint-Salvatorskerk te Brugge (de huidige kathedraal) en zou ook te Antwerpen gepredikt hebben. Hij stierf op 1 december 660 te Noyon aan de Oise.

Verering in Meensel

Aan de noordelijke muur van de Sint-Mattheïskerk te Meensel kan men de vroegere ingang nog zien: het is een mooie korfboogdeur, met een omlijsting van afwisselend ijzerzandstenen en blokken van kalkzandsteen. Boven deze nu dichtgemetselde ingang is nog

een mooie nis in witte zandsteen te zien. Daarin stond een houten Sint-Elooibeeldje, vermoedelijk 17de eeuws. Er werd zelfs in 1813 een broederschap van Sint-Elooi opgericht en hoewel 1 december vaak een gewone werkdag was, vierde men het het feest met een hoogmis en werden op die dag de paarden en tractoren gezegend.

Het fraaie heiligenbeeldje beeld bevindt zich momenteel in het Museum M te Leuven en kwam daar terecht via ene Henriette Pauwels H, de meid van pastoor A. Robert.

Ook in de Sint-Joriskerk te Winge staat er een prachtig beeldje van de heilige Eligius in gepolychromeerd eikenhout. Hij werd vroeger in Winge vereerd door de smeden en metaalbewerkers.

Talrijke legenden

Zoals over zo veel middeleeuwse heiligen bestaan er ook over Sint-Elooi talrijke legenden. Het verhaal van de lelijke vrouw van de smid willen we u niet onthouden.

Eligius wandelde langs de wegen en gebruikte daarbij een stok. Maar toen hij een greppel over moest, brak deze bijna door. Eligius zocht naar een smederij waar men er een ijzeren band omheen kon leggen, zodat hij de stok weer gebruiken kon.

Toen hij een smid gevonden had en hem vroeg het karwei te maken voor hem op te knappen, kreeg hij een nors antwoord. Voor zulk prutswerk had de smid geen tijd. Eligius verliet de smidse en trof buiten een stokoude vrouw die hem vertel-

Sint-Elooi in Museum M te Leuven, beeldje afkomstig uit Meensel (c) meensel-kiezegem.be

de dat de smid altijd al een verwaande en hovaardige man was geweest, maar dat het zou helpen als ze hem zou aanspreken met de titel *Baas boven baas*.

Eligius volgde de raad op, de smid deed het karwei en Eligius dankte hem. Maar alvorens weg te gaan, riep Eligius de oude vrouw naar binnen, greep haar rond het middel, hield haar even boven het laaiende smidsvuur en zette haar als jonge maagd weer op de grond. Eligius ging met haar naar buiten en

ieder ging zijn eigen weg.

Nu had de smid een vrouw, die zó lelijk was dat hij haar aan niemand durfde laten zien. Na het vertrek van Eligius haalde hij haar uit het huis waar hij haar opgesloten hield en deed met haar wat hij de heilige met de oude vrouw had zien doen. Maar haar kleren vatte vlam, zij jammerde verschrikkelijk en ten slotte was zij aan een kant al helemaal verkoold.

De smid wist in zijn wanhoop niets anders te doen dan haar over het aambeeld te leggen om er met zijn hamer nog enig model in te slaan, maar daarmee maakte hij alles nog erger dan het al was.

Toen vloog hij naar buiten om de vreemdeling te zoeken die hij had willen na-apen en zag in de verte nog juist zijn hoofd boven het gewas. Eligius ging op zijn verzoek met hem terug, maar toen hij de smidsvrouw zag schudde hij het hoofd en zei dat het ook voor hem onmogelijk was dáár nog iets goeds van te maken.

Later is aan dit verhaal nog toegevoegd dat Eligius in een luide lach schoot en de smid de raad gaf uit zijn vrouw maar een aap te smeden. Dat is nog eens ideeetje voor de aap uit Winge langs de steenweg als men een nieuw tafereel zoekt.

Diaken Luc Claeys

(bronnen: Wikipedia, heiligen.net, Sint-Joriskerk van A. Dauw en meensel-kiezegem.be)

Nis in de noordelijke muur van de kerk in Meensel (c) Stefaan Deputter